

els cònsols i concell d'Olot posin d'administradors a persones d'ideitat evident *qui fien abills y sufficientes y fapian legir y friure sufficientment pa regir y governar lo dit spital*; que els administradors tindran, cada un d'ells dos, cinc lliures de sou anuals si no arrenden els fruits i que si els arrenden tindran solament cada un 40 sous barcelonins anuals; que si s'arrenden els fruits, la qual cosa no s'havia de fer sense el coneixement i l'autorització dels cònsols i el concell, *en tal cas hagen de encantar vendre y liurar en lo encant public al mes donant al que mes hi donarà y en la plaffa maior de dita vila de Olot com es de pratiga y cofluent en tals e femblants cofes*; que utilitzaran sempre el notari del concell, el qual no pugui testar ni traspasar les escriptures, si no lliurar-les al successor, a fi de trobar-les sempre en una mateixa notaria; i que no puguin pledejar sense autorització del concell de la vila, encara que, autoritzats, fins podran cobrar-se les consultes i despeses d'advocats i juriconsults.

Finalment, en la clàusula darrera queda provada la sentida necessitat, unànimement admesa, de construir un nou hospital, al qual fi havien de destinar-se principalment les rendes i cabals d'aquesta herència. Diu textualment: *Item ordenam que quant se fara lo spital que se faffe en alguna part hon parra be als honorables confols y concell y quey poffen les armes del dit moffen Miquel Març q^e p a que fia memoria a le fdevenidor del dit moffen Març y fia incitar los de fon linatge y los altres de fer femblants actes*.

Efectivament, amb els cabals d'aquesta herència es començà la construcció de l'hospital nou, l'actual Hospital de Sant Jaume, tallat en petit del mateix patró, gairebé, de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona, i en la portalada del qual, mal respectada pels anys transcorreguts i de les circumstàncies, encara s'hi llegeix incompletament en la llinda la inscripció que recorda la generositat i l'exemplar altruisme del benefactor.

MARÇ ME FVN... 1554

Naturalment que no va pas construir-se tot d'una vegada, sinó que l'actual Hospital s'ha anat edificant per etapes successives, i a mida que es va poder comptar amb altres deixes i la filantròpica protecció de molts més benefactors, d'entre els quals, els més notables han estat honorats, com en

la majoria dels hospitals catalans antics, amb inscripcions i retrats que exornen les parets dels corredors i les habitacions de recepció i les sales de les Junes que ordenen i disposen l'administració de la casa.

D'entre aquests benefactors, els més antics, indumentariats a la usança dels segles passats—calça curta, sandalies amb sivelles i barret bicorni—hi figuren Maurici Solà, Miquel Prat (fundador de la Casa de Convalescència, al costat de l'Hospital, i en la qual està avui situada la Clínica d'Operacions anexa a l'establiment), el militar Pau Cortada, el clergue i beneficiat mossèn Anton de Desprat, el negociant Jaume Prat, el baster Ignasi Mas, Miquel Ferigola i Vontolà, i Pere Coromina i Pagès i la seva esposa Maria Bubé, que ja són de les darreries del segle XVIII i començaments del XIX.

De més endavant hi ha un artista courer, Jeroni Mir i Frexas, que morí als 100 anys d'edat, en 1845; el beneficiat Rnd. Dr. Antoni Martsillo; el Rnd. Dr. Antoni Parinet; el Rnd. Dr. Josep Guinó, rector que fou d'Olot i que morí en 1829; el Rnd. Francesc Camps, domer de la parròquia, i que morí en 1812, i el Rnd. Lluís Vila, fill de Camprodon, i que fou també administrador de la casa, i morí en 1849.

En la sala dels metges hi ha un retrat d'un tal Carraz, que per temps deixà a la casa un proveït arsenal d'eines de cirurgia; eines que avui gairebé solament tenen un valor arqueològic, però en el seu temps havien de valer una respectable suma: el pulveritzador de Championnière, torniquets, ventoses, la pinça estranguladora hemostàtica de cadena, i una innumerable col·lecció de canteris-actuals de totes les formes imaginables, amb les moltes més que forçosament s'haurien anat inutilitzant i perdent, de molt d'interès totes per a l'examen retrospectiu i la història de la cirurgia.

En la sala de visites hi ha el retrat de Rita Pallarols, que va promoure la vinguda de l'actual Comunitat de Germanes de la Caritat.

Encara queden en la galeria de benefactors Ignasi Camps i Facoll (morí en 1822), Maria Camps i Blanch (morí en 1829), Miquel Saderra i Masó, un senyor bisbe de Girona, un dels avis de la família Bassols, i, entre els més recents, finalment, N'Albert Escubós, N'Antoni Escubós, En Joan Colomé i Traité (morí en 1922), En Casi-